

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: cbos@pol.pl

BS/28/28/98

CZY POWIATY SĄ POTRZEBNE?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY '98

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

-
- ◆ Stosunek do reformy powiatowej jest niejednoznaczny - trójstopniowy podział administracyjny ma niemal tyle samo zwolenników, co przeciwników. W ostatnich trzech latach znacznie zmniejszyła się liczba badanych nie mających zdania w tej sprawie, jednak nieco zmalała także siła przekonania o potrzebie wprowadzania powiatów, natomiast wzrósł odsetek osób wyrażających zdecydowany sprzeciw.
  - ◆ Tylko niespełna połowa respondentów sądzi, iż podział Polski na powiaty usprawniłby funkcjonowanie administracji publicznej i działalność gmin, ułatwiłby też obywatelom załatwianie spraw w urzędach. Mniej niż dwie piąte badanych uważa, że powołanie powiatów zwiększy wpływ zwykłych obywateli na władzę w kraju, natomiast trzy piąte jest zdania, że reforma powiatowa wpłynie na wzrost biurokracji.
  - ◆ Opinie o ewentualnych konsekwencjach i kosztach wprowadzenia powiatów mają w dużym stopniu charakter polityczny. Respondenci identyfikujący się z prawicą są bardziej skłonni doszukiwać się korzystnych następstw, natomiast osoby o poglądach lewicowych częściej spodziewają się skutków negatywnych, częściej też wskazują na zbyt wysokie koszty całej operacji.
  - ◆ Po wprowadzeniu trójstopniowego podziału administracyjnego największą szansę społecznej akceptacji miałyby przekazanie powiatom uprawnień decyzyjnych dotyczących szpitali, szkolnictwa na poziomie średnim, komunikacji miejskiej i międzymiastowej.

Planowana przez rząd Jerzego Buzka reforma terytorialna kraju jest od kilku tygodni przedmiotem publicznej dyskusji. Najwięcej emocji wzbudza kwestia przyszłej liczby województw. Liczba i granice powiatów również nie są jeszcze ustalone, lecz spory, jakie na tym tle toczą ze sobą gminy i miasteczka, nie są nagłaśniane w mediach ogólnopolskich, w przeciwieństwie do kontrowersji wokół przyszłego statusu niektórych obecnych miast wojewódzkich.

Niezależnie od ustaleń w sprawie liczby województw, przywrócenie powiatów wydaje się sprawą przesądzoną. Czy społeczeństwo jest przekonane o potrzebie ich tworzenia? Co Polacy sądzą na temat skutków przywrócenia powiatów i jak wyobrażają sobie podział kompetencji w trójstopniowym podziale administracyjnym, pomiędzy województwa, powiaty i gminy?

CZY POWIATY SĄ POTRZEBNE?

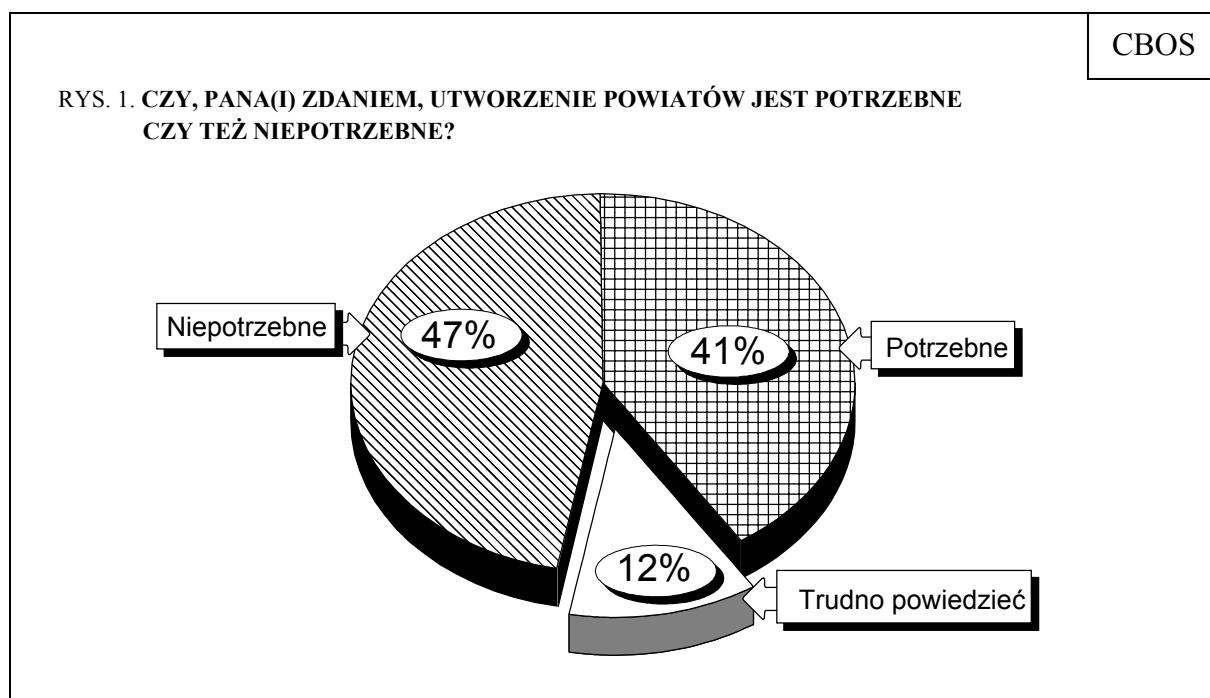
Reforma podziału administracyjnego kraju nie należy w odczuciu społecznym do spraw wymagających, ze względu na swoją rangę, natychmiastowego rozwiązania. Większość ankietowanych¹ uważa, że można ją rozpatrywać bez pośpiechu, a za zdecydowanie pilniejsze i ważniejsze uważane są inne reformy: służby zdrowia, ubezpieczeń społecznych i oświaty². Wprawdzie tylko co trzeci spośród badanych preferuje obecnie istniejący podział terytorialny kraju, natomiast więcej niż co drugi opowiada się za rozwiązaniami uwzględniającymi powiaty³, jednak opinie o potrzebie ich wprowadzenia są podzielone - idea ta ma niemal tyle samo zwolenników, co przeciwników.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (92), 16-20 stycznia ‘98, reprezentatywna próba losowa dorosłej ludności kraju (N=1153).

² Patrz komunikaty CBOS: „Polacy o reformie terytorialnej kraju”, styczeń ‘98 i „Opinie o konieczności reform systemowych”, styczeń ‘98.

³ Zob. komunikat „Polacy o reformie terytorialnej kraju”.

W ostatnich latach w stosunku społeczeństwa do utworzenia powiatów odnotowaliśmy pewne zmiany. Znacznie zmniejszył się odsetek osób nie mających zdania w tej sprawie, co wskazuje, że stała się ona lepiej znana społeczeństwu. Wprawdzie w porównaniu z rokiem '95 zwiększył się odsetek zwolenników koncepcji powiatowej, lecz wzrost ten notujemy tylko w kategorii słabo przekonanych o potrzebie istnienia powiatów. Jednocześnie istotnie wzrosła liczba zadeklarowanych przeciwników reformy powiatowej.

Tabela 1

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, utworzenie powiatów jest:	Wskazania według terminów badań		
	VI '94	X '95	I '98
– zdecydowanie potrzebne	9	13	10
– raczej potrzebne	25	23	31
– raczej niepotrzebne	24	26	23
– zdecydowanie niepotrzebne	19	17	24
Trudno powiedzieć	21	22	12

Wydaje się, że zaobserwowanych zmian opinii nie należy interpretować jako wzrostu poparcia dla wprowadzenia powiatów. Mimo zwiększenia ogólnego odsetka zwolenników tej koncepcji należy bowiem pamiętać, że obecnie tylko co dziesiąty respondent jest jednoznacznie przekonany o potrzebie istnienia powiatów, natomiast co czwarty jest zdecydowanie przeciwny tej koncepcji.

Ogólnie rzecz biorąc, zwolennikami reaktywowania powiatów częściej niż inni są badani o wyższym statusie społeczno-zawodowym i materialnym: osoby z wyższym wykształceniem (61%), kadra kierownicza i inteligencja (59%), prywatni przedsiębiorcy (58%), zadowoleni z własnych warunków materialnych (52%). Zdeklarowanymi przeciwnikami powiatów są rolnicy (72%). Opinia, że są one niepotrzebne, przeważa też zdecydowanie wśród robotników niewykwalifikowanych (53%), pracowników umysłowych niższego szczebla (55%), mieszkańców wsi (54%) oraz osób negatywnie oceniających swoje warunki materialne (56%).

Stosunek do powiatów różnicują poglądy polityczne i sympatie partyjne badanych. Koncepcja ta ma zwolenników przede wszystkim wśród ankietowanych identyfikujących się z prawicą (57%), natomiast respondenci określający swoje poglądy jako lewicowe bądź centrowe są jej raczej przeciwni (odpowiednio 50% i 51%).

Tabela 2

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, utworzenie powiatów jest:	Elektoraty największych ugrupowań politycznych				
	UW	AWS	SLD	UP	PSL
– potrzebne	59	53	46	40	22
– niepotrzebne	26	34	45	52	67
Trudno powiedzieć	15	13	9	8	11

W tabeli uwzględniono ugrupowania, które uzyskały co najmniej 5% wskazań.

Poparcie dla tworzenia powiatów zdecydowanie przeważa w elektoratach Unii Wolności i AWS. Wśród wyborców SLD zdania na temat potrzeby ich wprowadzania są podzielone. Sympatycy Unii Pracy skłaniają się raczej ku opinii, że powiaty są niepotrzebne, natomiast zdecydowanie przeciwny ich tworzeniu jest elektorat PSL.

PRZEWIDYWANE KONSEKWENCJE WPROWADZENIA POWIATÓW

Od pewnego czasu media stały się polem walki przeciwników i zwolenników reformy administracyjnej. Jedni i drudzy prześcigają się w argumentowaniu na rzecz popieranej przez siebie koncepcji, między innymi uzasadniając konieczność istnienia powiatów w strukturze administracji kraju bądź występując przeciwko nim.

Społeczeństwo nie jest jednoznacznie przekonane o korzyściach płynących z podziału Polski na powiaty. Tylko niespełna połowa ankietowanych sądzi, iż powołanie trzeciego szczebla administracji publicznej usprawniłoby jej funkcjonowanie, ułatwiłoby obywatelom załatwianie spraw w urzędach i wpłynęłoby na bardziej sprawną działalność gmin. Jeszcze mniej osób jest zdania, że powołanie powiatów zwiększy wpływ zwykłych obywateli na władzę w kraju, natomiast trzy piąte przewiduje, że reforma powiatowa pociągnie za sobą wzrost biurokracji. Najwięcej wątpliwości budzi ewentualny wpływ istnienia trzeciego stopnia administracji na działalność gmin i możliwość uczestniczenia obywateli w rządzeniu krajem.

Tabela 3

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie powiatów:	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
– spowodowałyby wzrost biurokracji w kraju	60	26	14
– ułatwiłoby obywatelom załatwianie spraw w urzędach	49	36	15
– usprawniłoby funkcjonowanie administracji publicznej w Polsce	48	35	17
– usprawniłoby działalność gmin	48	30	22
– zwiększyłyby wpływ zwykłych obywateli na władzę w kraju	37	40	23

Wyrażany przez respondentów sprzeciw bądź wątpliwości wobec utworzenia powiatów wynikają zatem, jak można sądzić, z braku przekonania o korzyściach płynących z takiego rozwiązania. Większość ankietowanych (63%) uważa ponadto, że reforma powiatowa byłaby przedsięwzięciem zbyt kosztownym, na które obecnie nie stać naszego

kraju. Koncepcja utworzenia powiatów funkcjonuje zatem w świadomości dużej części społeczeństwa jako nie uzasadniona względami praktycznymi i merytorycznymi, a przy tym kosztowna.

W ciągu ostatnich pięciu lat nastąpiły jednak pewne korzystne zmiany opinii na temat ewentualnych konsekwencji wprowadzenia powiatów.

Tabela 4

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie powiatów:	Wskaźniki respondentów według terminów badań					
	IV '93		X '95		I '98	
	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie
– spowodowałyby wzrost biurokracji w kraju	67	19	64	25	60	26
– ułatwiłoby obywatelom załatwianie spraw w urzędach	39	44	44	44	49	36
– usprawniłoby funkcjonowanie administracji publicznej w Polsce	36	46	40	46	48	35
– byłoby przedsięwzięciem zbyt kosztownym, na które obecnie nie stać naszego kraju	78	8	64	21	63	21

W tabeli pominięto kategorię „trudno powiedzieć”. Uwzględniono tylko itemy powtarzalne.

Od roku '93 stale wzrasta odsetek respondentów spodziewających się, że reforma powiatowa sprzyjałaby usprawnieniu funkcjonowania administracji publicznej i ułatwieniu obywatelom kontaktów z urzędami. Jednocześnie zmniejsza się, choć już nie tak znacząco, liczba osób spodziewających się wzrostu biurokracji. Przekonanie, iż reforma powiatowa jest przedsięwzięciem zbyt kosztownym, wyraża obecnie tyle samo respondentów, co trzy lata temu, lecz zdecydowanie mniej niż w roku '93. Można zatem powiedzieć, że społeczeństwo przekonuje się do koncepcji trójstopniowego podziału administracyjnego - dzieje się to jednak bardzo powoli. Spośród czynników branych pod uwagę w pytaniu największy wpływ na stosunek do reformy powiatowej ma, jak się okazuje⁴, sposób postrzegania jej ewentualnego wpływu na sprawność funkcjonowania administracji publicznej (57% wyjaśnianej wariancji).

⁴ Zastosowano analizę regresji.

Opinie o ewentualnych konsekwencjach i kosztach wprowadzenia powiatów mają w dużym stopniu charakter polityczny. Respondenci identyfikujący się z prawicą są bardziej skłonni dostrzegać korzyści wynikające z podziału na powiaty, natomiast osoby o poglądach lewicowych częściej spodziewają się negatywnych skutków, częściej też wskazują na zbyt wysokie koszty całej operacji.

Odmienne poglądy na temat konsekwencji i kosztów reformy powiatowej prezentują również zwolennicy największych ugrupowań politycznych. Największymi entuzjastami wprowadzenia powiatów są sympatycy Unii Wolności - zdecydowanie przeważa wśród nich przekonanie o pozytywnych skutkach zmian, a na temat związanych z nimi kosztów mają podzielone opinie. Przychylnie nastawiony do reformy, jak wspomnieliśmy wcześniej, elektorat AWS spodziewa się natomiast zarówno zysków, jak i strat związanych z wprowadzeniem powiatów, podobnie zresztą jak zwolennicy SLD, choć ci ostatni kładą większy nacisk na skutki negatywne. Podobną opinię prezentują też sympatycy Unii Pracy, lecz wśród pozytywnych konsekwencji wprowadzenia powiatów nie przewidują zwiększenia wpływu obywateli na władzę w kraju. Najbardziej sceptycznie nastawiony jest do powiatów elektorat PSL - zdecydowana większość badanych popierających to ugrupowanie nie sądzi, aby wprowadzenie trójstopniowego podziału administracyjnego miało jakiegokolwiek korzystne konsekwencje, spodziewa się natomiast wzrostu biurokracji i uznaje projektowaną reformę za zbyt kosztowną.

POSTULOWANY PODZIAŁ KOMPETENCJI POMIĘDZY POWIAT, GMINĘ I WOJEWÓDZTWO

Konsekwencją zastąpienia dwustopniowego podziału administracyjnego trójstopniowym byłaby konieczność oddania w kompetencje powiatów niektórych zadań wypełnianych dotychczas przez województwa i gminy. Zakres kompetencji przyszłych powiatów stanowi jeden z głównych tematów publicznej dyskusji wokół reformy administracyjnej.

Poprosiliśmy respondentów o opinię, który szczebel administracji - województwo, powiat czy gmina - powinien zajmować się niektórymi, uznanymi za podstawowe, zadaniami administracji publicznej (pytanie było zamknięte - zadania zostały przedstawione na liście).

Tabela 5

w procentach

Jak Pan(i) sądzi, na jakim szczeblu administracji - w województwie, w powiecie czy w gminie - powinno się decydować o następujących sprawach:	W województwie	W powiecie	W gminie	Trudno powiedzieć
– szpitale	46	30	18	6
– szkolnictwo na poziomie średnim	46	29	16	9
– komunikacja miejska	27	25	40	8
– komunikacja z innymi miejscowościami	55	23	14	8
– podstawowa opieka lekarska	21	16	57	6
– stan dróg	28	16	50	6
– bezpieczeństwo obywateli	32	16	45	7
– problemy związane z bezrobociem	32	16	45	7
– polityka mieszkaniowa	23	15	54	8
– szkolnictwo na poziomie podstawowym	23	13	58	6
– zaopatrzenie w wodę	13	11	69	7
– gospodarowanie gruntami	12	10	71	7
– pomoc najuboższym	13	7	75	5

Spośród poddanych pod ocenę trzynastu spraw, w kompetencjach gmin powinno znaleźć się, zdaniem respondentów, przynajmniej siedem. Do spraw, które przypisała gminom co najmniej połowa badanych, należą: pomoc społeczna, gospodarowanie gruntami, zaopatrzenie w wodę, szkolnictwo na poziomie podstawowym, polityka mieszkaniowa, podstawowa opieka lekarska i dbanie o stan dróg. Ze wskazaniem na gminę rozstrzygnięto także uprawnienia decyzyjne związane z bezpieczeństwem obywateli, bezrobociem i komunikacją miejską. Decyzje dotyczące komunikacji z innymi miejscowościami powinny, zdaniem ponad połowy respondentów, zapadać w województwie. Raczej na korzyść województwa rozstrzygnięto też kwestię kompetencji dotyczących szpitali i szkolnictwa na poziomie średnim.

Żadna z branż pod uwagę kwestii nie została uznana przez dominującą część ankietowanych za taką, która powinna być rozwiązywana na szczeblu powiatowym, co wynika prawdopodobnie z braku powiatów w obecnym podziale administracyjnym. Przypisując pewne kompetencje powiatom badani odnoszą się do bytu abstrakcyjnego, a przy tym na ich opinie ma niewątpliwy wpływ, mniej lub bardziej im znany, obecny podział

kompetencji między istniejące realnie województwa i gminy. Można jednak powiedzieć, że największą szansę społecznej akceptacji miałyby przekazanie powiatom uprawnień decyzyjnych dotyczących szpitali, szkolnictwa na poziomie średnim, komunikacji miejskiej i międzymiastowej. Są to zatem przynajmniej w części te sprawy, które obecnie funkcjonują w układzie rejonowym, będącym swego rodzaju pozostałością po wcześniej istniejących powiatach.

Propozycje badanych dotyczące podziału kompetencji pomiędzy poszczególne szczeble administracji można również rozpatrywać w kontekście zmian w ramach istniejącego układu. Spośród spraw, uwzględnionych na liście, wyłącznie w kompetencjach gmin leżą obecnie: gospodarowanie gruntami, zaopatrzenie w wodę, szkolnictwo na poziomie podstawowym, polityka mieszkaniowa i komunikacja miejska. Województwo ma uprawnienia decyzyjne związane z polityką zatrudnieniową oraz lecznictwem zamkniętym, natomiast zakres kompetencji dotyczących pozostałych kwestii podzielony jest w różny sposób pomiędzy województwa i gminy. Wydaje się, że społeczne oczekiwania idą w kierunku przekazania większej części uprawnień decyzyjnych na niższy szczebel administracji, czyli gminom. Większość badanych akceptuje obecne kompetencje gmin, postulując jednocześnie poszerzenie ich o wyłączną możliwość decydowania o stanie dróg, podstawowej opiece lekarskiej i pomocy społecznej. Jediną sprawą, która - zdaniem większości badanych - powinna być wyłączona z obecnych kompetencji gmin, jest komunikacja między miejscowościami.

★

★

★

Opinie co do zasadności reaktywowania powiatów są obecnie podzielone, jednak lekką przewagę mają przeciwnicy tej koncepcji. W ostatnich trzech latach wzrósł odsetek badanych zajmujących stanowisko w tej sprawie, jednak nieco zmniejszyła się siła przekonania o potrzebie wprowadzania powiatów, natomiast więcej osób niż wcześniej wyraża zdecydowany sprzeciw. Umiarkowane poparcie dla reformy powiatowej (bądź

sprzeciw wobec jej wprowadzenia) wiąże się z brakiem silnego przeświadczenia o korzyściach wynikających z reformy i towarzyszącym mu przekonaniem o jej wysokich kosztach.

Ogólnie rzecz biorąc, badani akceptują obecny podział kompetencji między województwa i gminy. Po wprowadzeniu trójstopniowego podziału administracyjnego największą szansę społecznej akceptacji miałyby przekazanie powiatom uprawnień decyzyjnych dotyczących lecznictwa zamkniętego, szkolnictwa na poziomie średnim oraz komunikacji miejskiej i międzymiastowej.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, utworzenie powiatów jest potrzebne czy też niepotrzebne?

(%)

	Potrzebne	Nie-potrzebne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	41	47	12	1153
Płeć				
Mężczyźni	45	46	9	546
Kobiety	38	48	14	607
Wiek				
do 24 lat	45	44	10	160
25-34	40	48	13	205
35-44	43	53	4	247
45-54	39	51	10	215
55-64	42	41	17	142
65 lat i więcej	38	41	22	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	34	54	12	427
Miasto do 20 tys.	41	47	12	140
od 21 do 100 tys.	46	44	10	229
101-500 tys.	48	41	11	208
501 tys.i więcej mieszk.	44	40	16	149
Region				
Północny	51	36	13	136
Zachodni	34	57	9	122
Środkowo-zachodni	35	55	11	175
Środkowy	39	47	15	210
Wschodni	37	50	13	125
Południowo-wschodni	44	41	15	185
Południowo-zachodni	47	45	8	200
Wykształcenie				
Podstawowe	33	49	19	372
Zasadnicze zawodowe	41	49	10	321
Średnie	45	47	8	368
Wyższe	61	33	7	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	59	30	11	70
Prac.umysł.niż.szczębla	43	55	2	98
Pracownicy fiz.- umysł.	44	47	9	76
Robotnicy wykwalifikowani	45	50	5	138
Robotnicy niewykwalifik.	34	53	13	52
Rolnicy	16	72	12	59
Prywatni przedsiębiorcy	58	36	6	65
Bierni zawodowo				
Renciści	33	48	19	138
Emeryci	44	41	15	217
Uczniowie i studenci	40	44	16	64
Bezrobotni	35	49	16	107
Gospodynie domowe i inni	37	47	16	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	54	37	8	114
Sektor państwowy	42	50	8	107
Sektor prywatny	44	50	6	287
Spółdzielczość	47	53	0	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	34	52	14	194
201 - 325	35	52	13	235
326 - 449	49	42	9	213
450 - 599	45	42	12	164
Powyżej 599 zł	51	39	9	184
Ocena własnych war. mater.				
Złe	34	56	11	304
Średnie	40	46	15	566
Dobre	52	40	8	282
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	48	41	11	51
Raz w tygodniu	41	46	13	572
Kilka razy w miesiącu	36	50	14	152
Kilka razy w roku	40	50	10	266
W ogóle nie uczestniczy	45	46	9	109
Poglądy polityczne				
Lewica	43	50	7	279
Centrum	36	51	13	343
Prawica	57	34	9	321
Trudno powiedzieć	23	57	20	207

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie powiatów usprawniłoby funkcjonowanie administracji publicznej w Polsce czy też nie?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	48	35	17	1153
Płeć				
Mężczyźni	49	37	14	546
Kobiety	47	33	19	607
Wiek				
do 24 lat	52	32	16	160
25-34	48	36	16	205
35-44	49	39	12	247
45-54	48	40	12	215
55-64	55	31	14	142
65 lat i więcej	39	29	32	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	39	40	21	427
Miasto do 20 tys.	48	35	17	140
od 21 do 100 tys.	52	33	15	229
101-500 tys.	54	35	10	208
501 tys. i więcej mieszk.	61	24	15	149
Region				
Północny	60	26	13	136
Zachodni	43	49	8	122
Środkowozachodni	42	37	21	175
Środkowy	48	29	22	210
Wschodni	40	44	16	125
Południowo-wschodni	50	30	21	185
Południowo-zachodni	52	37	11	200
Wykształcenie				
Podstawowe	39	35	26	372
Zasadnicze zawodowe	46	38	16	321
Średnie	54	35	11	368
Wyższe	71	24	5	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	70	25	5	70
Prac. umysł. niż. szczebla	54	39	7	98
Pracownicy fiz. - umysł.	52	33	15	76
Robotnicy wykwalifikowani	51	32	17	138
Robotnicy niewykwalifik.	42	43	15	52
Rolnicy	20	53	26	59
Prywatni przedsiębiorcy	66	31	3	65
Bierni zawodowo				
Renciści	39	38	22	138
Emeryci	50	28	22	217
Uczniowie i studenci	46	32	21	64
Bezrobotni	36	45	18	107
Gospodynie domowe i inni	52	34	15	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	69	26	5	114
Sektor państwowy	43	42	15	107
Sektor prywatny	57	34	10	287
Spółdzielczość	44	38	18	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	41	39	20	194
201 - 325	44	35	21	235
326 - 449	56	34	10	213
450 - 599	52	31	16	164
Powyżej 599 zł	62	27	11	184
Ocena własnych war. mater.				
Złe	39	44	17	304
Średnie	49	31	19	566
Dobre	56	33	11	282
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	27	21	51
Raz w tygodniu	47	36	16	572
Kilka razy w miesiącu	46	34	20	152
Kilka razy w roku	47	38	15	266
W ogóle nie uczestniczy	57	28	15	109
Poglądy polityczne				
Lewica	51	40	9	279
Centrum	42	39	19	343
Prawica	63	26	11	321
Trudno powiedzieć	31	36	33	207

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie powiatów spowodowałoby wzrost biurokracji w kraju czy też nie?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	60	26	14	1153
Płeć				
Mężczyźni	63	26	11	546
Kobiety	58	25	17	607
Wiek				
do 24 lat	60	30	10	160
25-34	57	27	16	205
35-44	64	26	10	247
45-54	70	24	6	215
55-64	58	29	13	142
65 lat i więcej	49	19	32	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	65	18	17	427
Miasto do 20 tys.	61	28	12	140
od 21 do 100 tys.	61	29	10	229
101-500 tys.	54	33	14	208
501 tys.i więcej mieszk.	55	30	15	149
Region				
Północny	49	36	15	136
Zachodni	76	20	4	122
Środkowozachodni	60	24	16	175
Środkowy	57	23	19	210
Wschodni	67	16	17	125
Południowo-wschodni	58	26	17	185
Południowo-zachodni	59	31	9	200
Wykształcenie				
Podstawowe	56	20	24	372
Zasadnicze zawodowe	67	24	9	321
Średnie	60	30	10	368
Wyższe	54	37	9	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	56	38	6	70
Prac.umysł.niż.szczębla	59	33	8	98
Pracownicy fiz.- umysł.	70	22	8	76
Robotnicy wykwalifikowani	71	26	3	138
Robotnicy niewykwalifik.	70	17	13	52
Rolnicy	68	9	24	59
Prywatni przedsiębiorcy	51	38	10	65
Bierni zawodowo				
Renciści	60	21	19	138
Emeryci	50	25	25	217
Uczniowie i studenci	47	37	16	64
Bezrobotni	61	22	16	107
Gospodynie domowe i inni	72	21	7	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	55	42	3	114
Sektor państwowy	66	24	10	107
Sektor prywatny	64	27	9	287
Spółdzielczość	87	13	0	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	62	20	18	194
201 - 325	59	25	16	235
326 - 449	62	25	13	213
450 - 599	68	23	9	164
Powyżej 599 zł	53	41	6	184
Ocena własnych war. mater.				
Złe	64	20	16	304
Średnie	59	26	16	566
Dobre	60	31	10	282
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	50	32	18	51
Raz w tygodniu	60	26	14	572
Kilka razy w miesiącu	68	17	15	152
Kilka razy w roku	60	26	14	266
W ogóle nie uczestniczy	57	31	13	109
Poglądy polityczne				
Lewica	68	25	7	279
Centrum	62	24	15	343
Prawica	53	36	11	321
Trudno powiedzieć	58	14	28	207

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie powiatów ułatwiłoby obywatelom załatwianie spraw w urzędach czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	49	36	16	1153
Płeć				
Mężczyźni	51	37	11	546
Kobiety	46	34	20	607
Wiek				
do 24 lat	53	38	9	160
25-34	45	37	18	205
35-44	51	37	12	247
45-54	48	41	11	215
55-64	55	30	15	142
65 lat i więcej	41	28	31	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	40	38	21	427
Miasto do 20 tys.	51	38	10	140
od 21 do 100 tys.	53	32	15	229
101-500 tys.	53	37	9	208
501 tys.i więcej mieszk.	57	29	14	149
Region				
Północny	59	30	11	136
Zachodni	41	52	7	122
Środkowozachodni	41	41	18	175
Środkowy	46	31	23	210
Wschodni	49	34	17	125
Południowo-wschodni	52	30	18	185
Południowo-zachodni	52	35	12	200
Wykształcenie				
Podstawowe	42	34	24	372
Zasadnicze zawodowe	48	38	14	321
Średnie	52	37	11	368
Wyższe	66	29	4	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	65	31	4	70
Prac.umysł.niż.szczębla	47	40	13	98
Pracownicy fiz.- umysł.	48	38	14	76
Robotnicy wykwalifikowani	50	37	13	138
Robotnicy niewykwalifik.	41	44	15	52
Rolnicy	30	53	17	59
Prywatni przedsiębiorcy	66	26	8	65
Bierni zawodowo				
Renciści	45	36	20	138
Emeryci	50	26	23	217
Uczniowie i studenci	53	39	8	64
Bezrobotni	39	41	20	107
Gospodynie domowe i inni	52	32	16	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	65	30	5	114
Sektor państwowy	40	44	17	107
Sektor prywatny	54	36	10	287
Spółdzielczość	55	33	12	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	42	37	20	194
201 - 325	45	34	21	235
326 - 449	54	35	11	213
450 - 599	52	37	11	164
Powyżej 599 zł	59	29	12	184
Ocena własnych war. mater.				
Złe	41	44	16	304
Średnie	50	32	18	566
Dobre	53	35	12	282
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	45	29	25	51
Raz w tygodniu	49	35	16	572
Kilka razy w miesiącu	48	35	17	152
Kilka razy w roku	46	39	16	266
W ogóle nie uczestniczy	54	35	11	109
Poglądy polityczne				
Lewica	48	43	9	279
Centrum	44	39	17	343
Prawica	65	24	11	321
Trudno powiedzieć	32	38	30	207

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie powiatów byłoby przedsięwzięciem zbyt kosztownym, na które obecnie nie stać naszego kraju, czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	63	21	16	1153
Płeć				
Mężczyźni	64	23	13	546
Kobiety	63	18	19	607
Wiek				
do 24 lat	51	35	14	160
25-34	60	22	19	205
35-44	66	21	13	247
45-54	74	18	8	215
55-64	68	14	18	142
65 lat i więcej	59	14	28	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	69	12	20	427
Miasto do 20 tys.	70	17	13	140
od 21 do 100 tys.	62	24	15	229
101-500 tys.	59	33	8	208
501 tys. i więcej mieszk.	49	28	23	149
Region				
Północny	54	34	12	136
Zachodni	74	18	8	122
Środkowozachodni	65	20	15	175
Środkowy	55	21	24	210
Wschodni	70	13	17	125
Południowo-wschodni	61	16	23	185
Południowo-zachodni	68	22	10	200
Wykształcenie				
Podstawowe	64	10	26	372
Zasadnicze zawodowe	67	20	13	321
Średnie	62	27	11	368
Wyższe	52	39	9	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	48	47	6	70
Prac.umysł.niż.szczebła	67	25	7	98
Pracownicy fiz.- umysł.	66	20	14	76
Robotnicy wykwalifikowani	72	22	6	138
Robotnicy niewykwalifik.	74	15	11	52
Rolnicy	64	5	30	59
Prywatni przedsiębiorcy	64	21	14	65
Bierni zawodowo				
Renciści	67	13	20	138
Emeryci	63	14	23	217
Uczniowie i studenci	35	36	29	64
Bezrobotni	68	15	16	107
Gospodynie domowe i inni	56	31	13	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	69	23	8	114
Sektor państwowy	65	27	8	107
Sektor prywatny	64	26	11	287
Spółdzielczość	76	20	4	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	63	14	22	194
201 - 325	66	18	16	235
326 - 449	70	18	12	213
450 - 599	66	21	13	164
Powyżej 599 zł	59	32	9	184
Ocena własnych war. mater.				
Złe	69	16	15	304
Średnie	64	18	18	566
Dobre	56	31	13	282
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	62	21	18	51
Raz w tygodniu	64	18	17	572
Kilka razy w miesiącu	63	18	19	152
Kilka razy w roku	63	22	16	266
W ogóle nie uczestniczy	60	32	8	109
Poglądy polityczne				
Lewica	70	23	7	279
Centrum	65	18	18	343
Prawica	57	29	14	321
Trudno powiedzieć	62	10	28	207

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie powiatów usprawniłoby działalność gmin czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	48	30	23	1153
Płeć				
Mężczyźni	50	34	16	546
Kobiety	46	26	28	607
Wiek				
do 24 lat	55	25	20	160
25-34	43	35	22	205
35-44	50	32	19	247
45-54	48	37	15	215
55-64	53	21	26	142
65 lat i więcej	39	23	37	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	39	33	28	427
Miasto do 20 tys.	50	31	19	140
od 21 do 100 tys.	54	27	19	229
101-500 tys.	52	29	19	208
501 tys.i więcej mieszk.	55	23	22	149
Region				
Północny	61	24	15	136
Zachodni	40	42	18	122
Środkowozachodni	41	28	31	175
Środkowy	45	28	26	210
Wschodni	43	35	22	125
Południowo-wschodni	50	26	24	185
Południowo-zachodni	53	28	18	200
Wykształcenie				
Podstawowe	42	26	32	372
Zasadnicze zawodowe	48	32	20	321
Średnie	50	32	18	368
Wyższe	63	27	11	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	67	23	10	70
Prac.umysł.niż.szczębla	45	39	16	98
Pracownicy fiz.- umysł.	46	29	25	76
Robotnicy wykwalifikowani	57	31	12	138
Robotnicy niewykwalifik.	39	43	18	52
Rolnicy	27	48	25	59
Prywatni przedsiębiorcy	61	30	9	65
Bierni zawodowo				
Renciści	39	32	29	138
Emeryci	47	21	32	217
Uczniowie i studenci	49	24	27	64
Bezrobotni	43	29	28	107
Gospodynie domowe i inni	52	22	26	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	60	30	10	114
Sektor państwowy	43	34	23	107
Sektor prywatny	54	33	13	287
Spółdzielczość	51	24	25	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	44	30	26	194
201 - 325	43	29	28	235
326 - 449	51	32	18	213
450 - 599	55	24	21	164
Powyżej 599 zł	57	28	15	184
Ocena własnych war. mater.				
Złe	40	37	23	304
Średnie	49	26	25	566
Dobre	53	28	19	282
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	47	29	25	51
Raz w tygodniu	48	29	23	572
Kilka razy w miesiącu	44	32	24	152
Kilka razy w roku	46	30	24	266
W ogóle nie uczestniczy	55	31	14	109
Poglądy polityczne				
Lewica	49	35	16	279
Centrum	42	31	27	343
Prawica	63	24	13	321
Trudno powiedzieć	31	29	40	207

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie powiatów zwiększyłoby wpływ zwykłych obywateli na władzę w kraju czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	37	40	23	1153
Płeć				
Mężczyźni	39	42	19	546
Kobiety	34	39	27	607
Wiek				
do 24 lat	43	35	22	160
25-34	31	45	24	205
35-44	40	44	16	247
45-54	38	47	15	215
55-64	42	36	21	142
65 lat i więcej	28	29	43	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	29	43	28	427
Miasto do 20 tys.	35	45	20	140
od 21 do 100 tys.	42	35	23	229
101-500 tys.	46	41	13	208
501 tys. i więcej mieszk.	40	36	25	149
Region				
Północny	48	29	23	136
Zachodni	37	45	18	122
Środkowozachodni	30	45	25	175
Środkowy	39	41	29	210
Wschodni	29	44	27	125
Południowo-wschodni	38	34	27	185
Południowo-zachodni	46	42	11	200
Wykształcenie				
Podstawowe	31	34	36	372
Zasadnicze zawodowe	35	46	19	321
Średnie	39	42	19	368
Wyższe	58	38	4	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	52	41	7	70
Prac. umysł. niż. szczebla	40	49	11	98
Pracownicy fiz. - umysł.	39	38	22	76
Robotnicy wykwalifikowani	43	41	16	138
Robotnicy niewykwalifik.	33	56	11	52
Rolnicy	12	55	33	59
Prywatni przedsiębiorcy	55	29	15	65
Bierni zawodowo				
Renciści	31	39	30	138
Emeryci	35	31	34	217
Uczniowie i studenci	48	22	30	64
Bezrobotni	22	52	25	107
Gospodynie domowe i inni	34	41	25	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	50	41	9	114
Sektor państwowy	39	48	13	107
Sektor prywatny	44	40	16	287
Spółdzielczość	24	42	34	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	36	42	21	194
201 - 325	29	42	28	235
326 - 449	41	40	18	213
450 - 599	45	35	21	164
Powyżej 599 zł	45	38	17	184
Ocena własnych war. mater.				
Złe	29	47	24	304
Średnie	41	35	25	566
Dobre	38	43	19	282
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	36	36	28	51
Raz w tygodniu	38	39	22	572
Kilka razy w miesiącu	37	37	26	152
Kilka razy w roku	35	42	23	266
W ogóle nie uczestniczy	34	45	21	109
Poglądy polityczne				
Lewica	41	45	15	279
Centrum	32	45	23	343
Prawica	51	34	15	321
Trudno powiedzieć	18	35	47	207